

03.11.2005 - [Aleš Gregor](#)

Se svolením Vladimíra Mojžíška přetiskuju článek, o Dolomitech, který byl mimo jiné ve zkrácené formě přetištěn i ve VELU. Takže díky a pěkný počteníčko.

Šlapeme rovnoměrně do kopce po hrubé šotolině asi tak půl hodiny a vrchol v nedohlednu. Přemýšlím, kolikrát už jsme byli na Gardě a kolikrát tady. Osmkrát Garda, nebo sedmkrát? A třikrát zde. Tady i tam už jezdíme bez mapy a mohli bychom z fleku dělat průvodce. Obracím se na vedle jedoucího Vlastu. „Člověče, kdybys, nedej bože, příští rok musil volit buď týden tady nebo na Gardě, co bereš?“. „Těžká volba, ale asi tady“. Dostávám tak trochu očekávanou odpověď.

Náhorní plošina Altipiani di Lavarone se nachází v jižních Dolomitech 20 km jihovýchodně od Trenta. Za první světové války představovala vynikající terén pro válčení a stavbu pevností. Těch vzniklo přes 20, z části italských a z části rakouských. Kde byly pevnosti, musely být i zásobovací cesty a ty se zachovaly dodnes a tak se bývalé válčiště stalo ideálním prostorem pro ježdění na horském kole. Bikeri se zde pohybují ve výškách od 1000 do 2000 metrů nad mořem. Celá oblast je určena především pro zimní rekreaci a ubytovací kapacity jsou nastaveny na nápor lyžařů. V létě je nahradí obrovský počet důchodců, kteří si užívají příznivé podmínky pro turistiku všech úrovní náročnosti. V posledních letech je zdatně doplňují bikeri. Pomalu se dostávám do let, kdy přemýšlím o tom, že nadejde čas, kdy vlastním příkladem vytvořím hybrida, což bude biker-důchodce nebo důchodce - biker? To se ještě uvidí. Pro bikery se oblast stala atraktivní zejména po **vyznačení 14 etap** cesty po pevnostech, která se nazývá **Fortezze Bike Tour**. O této trase jsem se dozvěděl z krátké zprávy ve Velu tak před 4 lety. Že tam musím, jsem se rozhodl, ještě než jsem tu zprávičku dočetl.

Na Lago Lavarone, které je centrem oblasti, se **nejlépe dostanete** autem po dálnici na Plzeň, Mnichov, Innsbruck, Brenner, Bolsano a Trento. Z Prahy je to něco přes 750 km a při kalkulaci délky cesty je nutno počítat se zácpami v okolí Mnichova, kde jsme letos strávili přes dvě hodiny. Po cestě zaplatíte 8 Euro za přejezd mostu Europabruck za Innsbruckem a 9 Euro mýtné za dálnici v Itálii. **Ubytování** je možné v apartmentech ve vesnicích Chiesa, Gionghi, nebo Bertholdi. Za luxusní apartment pro 4 lidi se dvěma koupelnami, ložnicemi a společnou kuchyní jsme zaplatili 600 Euro za týden. Celoročně otevřený kemp je ve vesnici Chiesa. Kromě ubytování ve stanech, které stojí 5 Euro za osobu a noc, je možno si pronajmout bungalov. Podrobné informace najdete na <http://www.campinglagodilavarone.it>. Díky vyšší poloze nedoporučuji návštěvu v květnu, to tu musí být ještě pěkná zima.

Úroveň tras se nejlépe srovnává s ježděním na Lago di Garda, které zná z bikerů skoro každý. Garda většinou představuje půl dne stoupaní po asfaltu od jezera do hor. Na Lavarone nastoupáte taky skoro 2000 výškových metrů denně, ale stylem nahoru dolů, **trasy jsou zde rozmanitější**. Na Lavarone taky pokud nechcete, nepotkáte asfalt po celý týden, čemuž se na Gardě nemůžete vyhnout. Na druhou stranu ale můžete využít hustou síť málo frekventovaných silniček pro plánování tras pro méně zdatné účastníky výpravy, kteří mohou opravdu těžká šotolinová stoupaní zkrátit po asfaltu a

počkat na vás na některé horské chatě, kterých je tu velké množství. Přímo v terénu jsou vyznačeny etapy dvou tras, které se často překrývají. O Fortezze Bike Tour jsem se již zmiňoval, kromě ní potkáte v terénu ještě značení **několika etap 100 KM dei Forti**. Krom toho je možno se v terénu ještě orientovat podle podivného systému červeného turistického značení a místních dřevěných šipek. Nám se ale nejlépe osvědčily mapy Kompass 1:25 000 a to zejména č. 631 Altopiano Folgaria a č. 623 Altopiano di Asiago. Jsou v nich **vyznačené doporučené trasy pro horská kola**, které většinou kopírují některé značení v terénu. Pro orientaci se velmi hodí cyklocomputer s výškoměrem, protože řada křižovatek je v mapách označena nadmořskou výškou.

Z jednoho místa lze bez použití auta naplánovat 5-6 etap. Navíc Lavarone je 50 km od Riva del Garda, takže pro zpestření je možno dát i etapu na Gardě nebo na Passubiu. Letos při naší třetí návštěvě jsme už tvořili etapy operativně přímo v terénu podle vrtochů deštivého počasí. Takových etap zde naplánujete desítky. A na závěr poznámka. Pokud použiji pojem šotolina, tak v Dolomitech má poněkud jiné vlastnosti než u nás nebo v Rakousku. Většinou jde o větší šutry tak velikosti pěsti a někdy bývá i dost hluboká. V opravdu prudkých stoupáních bývá vyplavená a potom se jede po vápencových plotnách. Ale Italové cesty udržují, tak vás občas čeká překvapení, když jeden rok obtížně jetelná cesta je druhý rok opravena novou šotolinou.

Pokud byste uvažovali o bikerské dovolené příští rok a chtěli nějaké etapy projet s námi, tak se přidejte, vyrážíme v neděli **2. července 2006 okolo 10 hodiny od kostela v Gionghi**. Kterou z následujících etap pojedeme, to necháme na počasí.

1.etapa – Folgaria

Mapa Kompass 631, délka 54 km, 1720 výškových metrů. Stručně: Gionghi, Carbonare, Malga Clame, Passo Del Sommo, Castila Paradise, Folgaria, Mezzaselva, Passo Coe, Malga di Valle Orsara, Carbonare. Charakteristika: cesta od pevnosti Forte Dosso delle Somme na Passo Coe je nezapomenutelný bikerský zážitek a nemá srovnání zde ani na Gardě. Na rozdíl od jiných není zas až tak technicky náročná, takže si výhledy užijete naplno.

Podrobný popis: Do vesnice Chiesa dojedete po silnici a jedete na Carbonare. Za cedulí konec vesnice je dřevěná šipka doleva na šotolinovou cestu. Pěkný sjezd nás zavede na silnici v Carbonare. Po ní se vydáte doleva na Nosellari, ale po cca 100 metrech opustíte asfalt doprava na šotolinovou cestu. Po ní stoupáme společně s turistickou značkou E5 na Malga Clame. Tam je křižovatka tří cest, tak volíme samozřejmě tu, která vede kolmo nahoru směrem na pevnost Forte Cherle. Po prohlídce pevnosti pokračujete šotolinou mírným sjezdem až na silnici, která vás vpravo dovede po vrstevnici na Passo Sommo. Při občerstvení na terase místní restaurace si prohlédněte prudké šotolinové stoupání, které začíná na druhé straně silnice a doporučuji přizpůsobit mu úroveň občerstvení, neboť pokračujeme právě zde. Stoupáme tak 2 km, když v prudké stojce odbočíme vlevo přes sjezdovku a pokračujeme po cestě, která vede pod chatou. Po kilometru mírnějšího stoupání vyjedeme z lesa a čeká nás nádherný výhled směrem k chatě Castila Paradise. Vydáme se prudkým sjezdem po louce a když dojedeme k lesu, tak točíme doleva podle šipky směr Folgaria. Čeká nás velmi prudký sjezd lesem okořeněný řadou kořenů, ale je celkem jetelný, neboť pro tentokrát chybí volné kamení. Po výjezdu z lesa se povrch promění v asfalt, cesta se kroutí a k velikému překvapení se objevíte přímo na pěší zóně největšího zimního střediska této oblasti - Folgaria. Po občerstvení pojedeme pěší zónou vlevo, přejedeme hlavní silnici napříč a pokračujeme silničkou do Mezzaselva. Za vesnicí využijeme první možnou šotolinovou odbočku vlevo a stoupáme s malým asfaltovým intermezem k pevnosti Forte Dosso delle Somme do 1670 m nad mořem. To stoupání si užijete, protože je pěkně rovnoměrné, nabízí úžasné výhledy až na skupinu Brenta a šotolina je tentokrát hodně shovívavá. Následuje singletrack na Passo Coe. Nedá se to

popsat, musí se to jet. Projedete sedlem a za poslední chatou zatočíte vlevo na horskou louku, po prudkém stoupání následuje 1 km sjezd a zde je nutno dát pozor, protože točíme doleva do lesa na zarostlou cestu. Odbočka je označena značkou ve formě dřevěného patníčku s bílou šipkou, který ale sotva vystupuje z vysoké trávy. Odbočka je na kótě 1621 m nad mořem. Přejedeme další louku a dostaneme se na šotolinový sjezd, kde to lze pořádně pustit. Šotolinka nás přivede na silnici, po které vystoupáme k chatě Cherle, kde sjedeme ze silnice a pokračujeme již známou cestou na Malga Clame a do Carbonare. Z Carbonare můžete po asfaltu do Nasellari, kde před koncem vesnice naleznete odbočku vlevo prudce do kopce, která vás dovede přes Pra di sopra a k jezeru Lavarone.

2.etapa – Monte Verena

Mapa Kompass 631, 623, délka 66 km, 1630 výškových metrů. Stručně: Gionghi, Spjato Alto, Forte di Buse Verle, Malga Fratte, Nesele, Curva del Martin, Croce del Civello, Malga Camporosa, Luzerna, Malga Larghetto, Gionghi. Charakteristika: Obtížné výjezdy po volné šotolině, hodně v lese, velmi vhodná za vedra, protože jedete většinou ve stínu. Technický sjezdík lesem za Malga Brusolada si zapamatujete tak, že se na něj budete těšit celý další rok.

V Gionghi proti kostelíku je odbočka vzhůru na turistickou cestu č.223. Je to dost prudká stojka, místy pro většinu lidí nahoru nejetelná. Opačně jde o nádherný sjezd. Je třeba plánovat trasy tak, abyste se co nejvíce vraceli po této cestě. Podjedete pod lanovkou a po 1,5 km narazíte na šotolinu, kde se dáte doprava a sledujete značení 100 km dei Forti. Po 2 km vyjedete na asfalt na Spiazo Alto. Tam doprava a po 50 m doleva do lesa, stále se držíte značky 100 km Forti, po které dojetete na asfalt na Malga Busa Verle. Tam se dáte doprava okolo monumentální pevnosti Forte di Buse Verle, na vrcholu silničky uvidíte pod sebou chatu v sedle Vezzena. Zkraťte si silniční oblouk pěkným sjezdíkem po louce vpravo, přejeďte silnici a pokračujte sjezdem po louce. Na chatě Vezzena se občerstvíte, protože dále budete mimo civilizaci. Z Vezzeny se vydáme dolů po silnici 349. Po 1,5 km odbočíme vpravo na šotolinu, která nás zavede na Malga Fratte a po mírném stoupání na Malga Brusolada. Když skončí šotolina, začne nádherný, technický sjezd lesem asi tak 500 m dlouhý, který nás zavede na šotolinu, kde se dáme doprava a stoupáme 250 výškových metrů na kótu 1593, kde se na křižovatce dáme doleva. Následuje dlouhý sjezd směrem na Nesele, tak 2 km dlouhý, šotolina je hodně rozbitá a majitelům nových kol potečou slzy kvůli ránam do rámu, které při té správné rychlosti uslyší. Na kótě 1369 je potřeba zpomalit a odbočit vpravo. Že jedete dobře, poznáte podle zelené závory. Pak následuje velmi pěkná pasáž, kdy si užíváte 7 km dlouhou vrstevnici. Jde asi o nejdelší vrstevnici, která se dá na Lavarone jet. Bohužel cesta je zarostlá lesem, takže si musíme odpustit nádherné výhledy, které by nás jistě čekaly. Nirvana končí závorou a tak jsme dorazili na Curva del Martin, nikdo tady Martinovi nenadává, jenom se po něm jmenuje zatáčka. Vyjedeme vpravo do kopce a po 100 metrech točíme doleva a stoupáme. Po 700 m dorazíme na křižovatku, kde obě cesty vedou na Croce del Civello. Letos to jedeme vlevo, delší cestou na Erio, po těžkém stoupání přijíždíme ke kulaté betonové nádrži, kde točíme vpravo a už je to pouze kousek na zmíněné Croce. Loňská varianta přes Malga dei Quarti di Verena je asi lepší, protože tam je více volných výhledů do kraje. Z Croce je parádní štrovitý sjezd na Caseradi Campovecchio, kde vyjedeme vpravo na asfalt a po pár metrech točíme na asfaltku doleva u takové obrovské hnědé cedule. Tahle asfaltka nás dovede až na Casare delle Mandrielle, kde jsme před pár hodinami začali kroužit okolo Monte Verena. Sjíždíme po asfaltu, pak po šotolině na Malga Camporosa, kde je sice chata, ale občerstvení neposkytují, i když se tak tváří. Kousek pod chatou volíme šotolinku vpravo, která mírně stoupá, až vyjedeme na Malga Constesin, kde nás čeká zážitek při mírném sjezdu otevřenou náhorní planinou. Když v zimě večer při plískanici zavřu oči a vzpomenu si na Lavarone, tak vidím tuhle planinu protnutou kroučící se cestou. Po dvou kilometrech musíme dát pozor, na kótě 1446 je odbočka vlevo na Luzerna, je označena značkou 100

KM dei Forti. Čeká nás dlouhý sjezd, dlouhé stoupání a zase sjezd do Luzerna. Tam se pokocháme výhledem z náměstí do přilehlé propasti, dáme si vynikající kapučino v podezřele vypadajícím baru na rohu náměstí a vyrazíme po asfaltu směrem na Passo Vezena. Po 700 m stoupání unikáme z asfaltu vlevo na šotolinu, kde se 2 km pohupujeme nahoru dolů, až narazíme na křižovatku, kde výjimečně volíme směr dolů kopcem a pereme to až k asfaltce, po které pokračujeme tak asi 100 m a při první příležitosti točíme vlevo na další šotolinový sjezd, který nás zavede do sportovního areálu Malga Laghetto. Projedeme střediskem, které působí opuštěně a ošuntěle, a po krátkém stoupání vyjedeme na hlavní silnici, která by nás vlevo zavedla zpět na Lavarone. Tak tudy určitě nepojedeme, to by bylo příliš snadné. Přejedeme pouze silnici napříč a už je vidět stoupající šotolinka, na které si užijeme poslední dnešní stoupání asi tak 2,5 km. Na kótě 1329 narazíme na cestu, po které jsme stoupali ráno, takže je jasné, že na ní zatočíme vlevo a hurá dolů. Ale pozor, tak po 500 m je vlevo nenápadná odbočka na turistickou 223, kde si užijeme vítězný sjezdový návrat přes kamenné plotny do Gionghi.

3. etapa – Monte Campomolon

Mapa Kompass 631, délka 60 km, 1708 výškových metrů.
Stručně: Malga Clame, Passo Sommo, Passo Coe, Valle Campoluzzo, Rif. Valbona, Costa D'Arga, Carbonare.

Charakteristika: Nezapomenutelný zážitek při sjezdu údolím Campoluzzo. Když se otevře údolí Cucca, tak si budete připadat jako někde v Andách v Kolumbii.

Opět sjíždíme do Carbonare, tentokrát si to dáme okolo jezera přes Rocchetti, u parkoviště se dáme na Pra di Sopra, tam na návsi točíme vpravo a jedeme po značce Fortezze Bike Tour. Z Carbonare se dáme opět po známé cestě E5 na Malga Clame, kde tentokrát jedeme vpravo až do vesničky Tezzeli, kde narazíte na dřevěnou šipku ukazující vlevo na Passo Sommo. Je to docela pěkná stojka, ale odměnou je nádherný výhled na San Sebastiano. Projedete Passo Sommo směrem na Folgarii a po 200 metrech odbočíte vlevo na širokou šotolinku. Následuje několik kilometrů velmi příjemného stoupání, které si doslova užijete. Pouze pozor, tak cca 1,5 km za sedlem je rozdvojká cest, tak pokračujte cestou vpravo, která stále rovnoměrně stoupá. Až dorazíte k odbočce na pevnost Sommo Alto, tak ji využijte. Z vrcholu pevnosti jsou moc pěkné výhledy směrem na Folgarii. Nejvyšším bodem stoupání je chata Camini, kde si zasloužíme občerstvení a můžeme si prohlédnout pěkný sjezd, který jsme jeli v 1. etapě. Je zajímavé, že odtud nevypadá zdaleka tak zlověstně, jako když jsme stáli s biky nad ním. Z Camini sjedeme do sedla Coe, které tentokrát projedeme a pokračujeme po asfaltu tak 1 km, kde uvidíme odbočku na šotolinu vpravo. Následuje bikerský ráj v podobě mírného sjezdu v hodně hrubé šotolině, kde si fulíci jenom zpívají. Pouze pozor, potkáte několik závor, kde se vyplatí včas zastavit. Tento sjezd údolím Valle Campoluzzo je neobvyklá nádhera i zde v Dolomitech a patří určitě k jednomu z největších zážitků celé výpravy. Konec sjezdu nám přichystá překvapení v tom, že údolí náhle končí v prázdnou a před vámi je prázdný prostor v podobě Valle Cucca a cesta vede na římse prudkého údolí a my začínáme stoupat na Passo della Pianelle, kde se samozřejmě dáme vlevo nahoru. Je to neuvěřitelné, ale většinou při rozhodování volíme cestu, která stoupá. Čeká nás 4 km rovnoměrného stoupání, kde se dá nasadit tepovka a držet plus minus 2 tepy. Nádherný trénink jako na silničce. Na silnici se dáme vlevo a pokračujeme po asfaltu nahoru do sedla. Kdo neměl šotoliny dost, tak si dá u chaty G. Rumor odbočku vlevo a dorazí stoupání po šotolině a sejde se s námi až v sedle. Odpočineme si při asfaltovém sjezdu, ale pouze pár minut, neboť už jsme na Rifugio Valbona, kde je hezké posezení a výborné domácí špageti. Lehátka před chatou svádějí k odpolední siestě. Ale velitel velí do sedel. Z chaty Valbona se vydáme dolů a okamžitě odbočíme z asfaltu vpravo a stoupáme na Costa D'Arga. Tahle náhorní plošina s podivnými kamenitými srázy patří k dalším nezapomenutelným zážitkům dnešního dne. Pokračujeme na Malga Costa D'Arga, projedeme okolo stavení na Malga Pioverna Alta. Tak po 500 m narazíme na značku 100KM dei Forti, která nás pošle vpravo na 2 kilometrový sjezd po alpských

loukách na M. Durer. Ještě že nás nevidí naši ochránci přírody. Následuje prudký šotolinový sjezd lesem na křižovatku ve tvaru T, kde se dáme vpravo a stále držíme značku 100KM dei Forti, až se po 4 km objevíme na asfaltu. Ten pouze přejedeme a opět držíme následujících 6 kilometrů značku 100km dei Forti skoro až na Malga Clame. Těsně před M. Clame cesta dělá oblouk doleva a začíná stoupat. Tam nás láká cesta stále rovně, dolů z kopce. Tak tady uděláme výjimku a nezvolíme stoupání, ale pokračujeme rovně dolů mírným sjezdem. Tak po 200 m se cesta zlomí a následuje prudký sjezd a výjezd. V dolní úvratí je odbočka vpravo, kterou byste určitě minuli. Takže točíme vpravo a následuje nádherný prudký sjezd s volnými šutry, ale jede se pěkně a působí bezpečně. Cesta ztratí sklon a pokračujeme příjemným sjezdem až na křižovatku, kde jsme po E5 ráno přijeli. Takže cestu do Carbonare již známe. Tam si zvolíme jednu již ze známých cest do Gionghi. Pokud ještě nemáte dost, tak stačí se v Carbonare chytit značky Fortezze Bike Tour, která vás taky po značném úsilí zavede nahoru k jezeru.

4.etapa – Bivio Italia

Mapa Kompass 631, 623 délka 74 km, 1926 výškových metrů
Stručně: Forte Belvedere, Malga Cima verle, Bivio Italia, Valle di Calmarrara, Passo Vezzena.

Charakteristika: nejvyšší sedlo ve výšce skoro 2000 metrů, divoká příroda po přejezdu sedla. Pohled z Forte Spitz Verle na jezero Caldonazzo má charakter leteckého snímku.

Tentokrát jedeme z Gionghi po silnici na Capella a k pevnosti Belvedere. Tohle je nejzachovalejší pevnost v oblasti, slouží jako muzeum a vyplatí se tam sesednout a pevnost si trochu prohlédnout. Po zastávce se vydáme prudkým výjezdem po trase 100KM dei Forti. Tohle stoupání jsme jezdili opačně dolů a byl to obtížný, technický sjezd. Letos jsme cestu shledali čerstvě vyšotolinovanou a nahoru se jelo celkem fajn. Pouze pozor na odbočku vpravo, která vypadá pěkně a svádí k zabloudění. Ale my nezadržetelně stoupáme nejprudší cestou vzhůru až na asfalt, kde se zdržíme pouze chvíli a hned točíme vlevo do lesa. Čeká nás tak 1,5 km nádherné lesní bikeřiny přes kořeny a kameny nahoru a dolů. Po mírném stoupání přijedeme na šotolinu, kde se dáme vlevo a pokračujeme 1 km až na další křižovatku, kde jedeme doprava na cestu se závorou a pokračujeme další 4 km stejně jako v etapě na Monte Verena po značkách 100 KM dei Forti až na kótu 1383 na Malga Cima Verle. Tam točíme vlevo na úzkou asfaltku, po které stoupáme až do 1595, kde je odbočka na Forte Spitz Verle. Pokud je pěkné počasí a máte dost sil, tak určitě tuhle pevnost navštívte. Stoupání je opravdu obtížné, nabídne velké volné kameny, odpočnete si na velkých kamenech pevných a prohrabávat budete ve volné šotolině. Odměnou je nejvýše položená pevnost a letecký pohled dolů směrem na jezero Caldonazzo, kam se také podíváme. Návrat je však odměnou po stejné cestě na kótu 1595, kde točíme vlevo a pokračuje dále po asfaltu, kde jsme cestu přerušili. Asfalt se různě pohupuje, pak se změní na šotolinu, pokračujeme až na 1755 m na Malga Mazzano. Následuje sjezd zpět na 1625, začne chvíli asfalt, na kterém vydržíme pár metrů a na Malga Larici di Sotto točíme vlevo nahoru a zde začíná konečné stoupání na Bivio Italia. Letos nás čekalo překvapení v upravené cestě, která změnila dříve obtížný výjezd v celkem pohodu. Sedlo Bivio Italia je nejvyšší místo, na které se v oblasti Lavarone s kolem dostaneme a tomu odpovídá i tajemná atmosféra. Tu dotvářejí vytesané palposty pro kanóny, které ovládaly za války celé údolí. Po přejetí sedla začíná sjezd divokou přírodou, která bere dech a je to něco úplně jiného než všechny Malga, který jsme prozatím projeli. Na první křižovatce na Cippo Gen. Malenseffy jedeme dolů vpravo na Costa Campo Bianco. Tam nás čeká ještě jeden kousíček prudkého stoupání a potom už pouze sjezd, sjezd a sjezd údolím Valle di Calmarrara, následuje Val Scaletta, kde končíme na silnici na kótě 978, kde se dáme vpravo do mírného kopce. Na silnici vydržíme tak 3 km, na Ponte Pusterle točíme vlevo na šotolinu, která nás vyvede vzhůru na Nesele a Casare delle Mandrielle, kde už to perfektně známe z předchozích etap. Přes Malga Camporosa, Malga Costesin, Malga Basson di Sopra dojedeme na Passo Vezzena. Přejedeme hlavní silnici a asi po 250 m odbočíme vlevo na šotolinu, která nás zavede na

Malga Palu a dále na kótu 1383, kde poznáme křižovatku, kde jsme ráno jeli nahoru po 100KM dei Forti. Nyní jedeme vlevo a pokračujeme na Spiazzo Alto a dále po 100Km dei Forti až po odbočku po turistické 223 do Gionghi, kterou si opět sjedeme ve vítězné eufórii.

5.etapa – jezero Caldonazzo

Mapa Kompass 631, 647 délka 66 km, 2000 výškových metrů.
Stručně: Bertoldi, úzká římsa nad jezerem Caldonazzo, Caldonazzo, Susa, Vigolo Vattaro, Pian dei Pradi, Centa S. Nicolo, Carbonare
Charakteristika: nezapomenutelný přejezd římsy nad jezerem Caldonazzo. Nutno absolvovat za jasného počasí a nejlépe za sucha, kdy kořeny nekloužou.

Z Gionghi se vydáme na Bertoldi, pokračujeme po silnici na Carbonare a v zatáčce na kótě 1193 m zabočíme vpravo na lesní cestu, která je nejprve široká a mírně stoupá. Po 3 km se začne zužovat a během chvilky se ocitneme na úzké římsě, ze které je nádherný výhled na jezero Caldonazzo. Následující 2 kilometry jsou nezapomenutelným zážitkem. Úzká stezka se nedá projet celá, jsou tam schody a pár velmi obtížných pasáží, kde z MTB sestoupí i ti největší tvrdáci. Tuhle stezku musí absolvovat každý, kdo navštíví Lavarone i za cenu toho, že kolo celou dobu povede. Pozor dávejte zejména, pokud je po dešti, protože dřevěné můstky nad propastmi jsou dost kluzké. Po 2 km pořádné dřiny následuje sjezd, který skončí přímo v baru u městského sportoviště v Caldonazzo. Tam si zvolíte strategii další trasy. Jedna možnost, kterou jsme vyzkoušeli minule, je vydat se do západních svahů nad jezerem, dojet až nad vesnici Susa, tam zatočit vlevo a stoupat až na hřeben a sjet do městečka Vigolo Vattaro, kde vede Fortezze Bike Tour a po ní pokračovat zpět na Lavarone. Této verzi odpovídá i uvedené převýšení 2000 m a délka 66 km. Letos jsme zkusili asfaltovou variantu. Ze zmíněného baru jsme vyrazili na opačnou stranu silničkou směrem na Spiazzo Alto. Přestože jsme nepřátelé asfaltu, byli jsme odměněni zážitkem ze stoupaní po úzké silničce, na které je provoz omezen rozměry miniaturního tunelu. Nákladák, nebo autobus tady zaručeně nepotkáte. Moc doporučuji, jedno z nejhezčích silničních sedel, které jsem kdy jel. Nečekejte ale nějaké rekordní převýšení. Caldonazzo je asi 450 m nad mořem a Spiazzo Alto něco přes 1200. Letošní verzi etapy jsme si prodloužili ještě výjezdem na Bivio Italia, abychom dodrželi denní normu hoháčů (výškových metrů).